

BiH lideri krenuli putem uzrečice: Samo nek' komšiji crkne krava

Bošnjačke, hrvatske i srpske političke elite nastoje napakostiti jedna drugoj, blokirajući put zemlje u EU, MMFov aranžman i mnoga druga ključna pitanja, naizgled nesvjesni razornih posljedica koje to može imati na zemlju, sve nacionalne skupine i građane.

Srećko

"Samo nek' komšiji crkne krava" je stara balkanska poslovice koja se koristi u situacijama kada jedan komšija toliko želi da drugi komšija pati, da slavi smrt komšijske krave, čak i ako njegova krava također crkne.

Nažalost, ova izreka savršeno opisuje trenutačnu situaciju na političkoj sceni BiH, koja - iako nikada u potpunosti dobroćudna i mirna - u zadnje vrijeme sve više sličí zemlji koja umjesto ka EU integracijama i prosperitetu ide ka raspadu i nasilju.

Ono što ovu priču čini još komplikovanijom, je da u njoj ne postoje "nevini" akteri.

Čini se da sve glavne političke stranke, kao i većina lokalnih medija, intelektualaca kao i građana, igraju svoju ulogu u raspletu ove drame, bilo ignorisanjem ili otvorenim podržavanjem ove "utrke do dna".

Ono što velik dio lokalne javnosti naizgled previđa je da je u ovoj "utrki do dna" prilično nebitno ko će prvi dotaći dno. Ako do toga dođe, oba entiteta a stoga i cijela zemlja će se skršiti zajedno.

Blokiranje puta u EU neće naštetiti samo državnom nivou ili Federaciji BiH, što je ono što neki političari u Republici Srpskoj izgleda misle; taj scenario bi značio manje investicija i manje novih radnih mjesta u oba entiteta.

S druge strane eventualni bankrot Republike Srpske, što neki bošnjački dužnosnici izgleda priželjkuju, će donijeti krizu likvidnosti i u Federaciji i na državnoj razini.

Uostalom, BiH je još uvijek jedinstvena zemlja sa jedinstvenim finansijskim sistemom, uprkos činjenici da neki od srpskih, hrvatskih a bogami i bošnjačkih aktera očajnički pokušavaju to poništiti.

Ono što ovu situaciju čini još složenijom, je to da je vrlo teško reći ko, kada i zašto je prvi počeo ovu "igru blokiranja."

Već dugi niz godina dužnosnici RS frustriraju Bošnjake blokiranjem rada državnih institucija. To je temeljna pozicija lidera RS-a Milorada Dodika koji smatra da će se BiH ili decentralizirati ili raspasti, i onda radi sve kako bi se ovo njegovo proročanstvo i ispunilo.

Kroz sve ove godine, BiH je uistinu postajala sve više decentralizirana - i (kao i njeni entiteti) nefunkcionalna - no izgleda da je to cijena koju je Dodik bio spreman da plati, jer za njega BiH izgleda nikad neće biti dovoljno decentralizovana.

Također, već dugi niz godina, dužnosnici bosanskih Hrvata izluđuju Bošnjake blokirajući kantonalne, entitetske i državne institucija, u svojim neprekidnim pokušajima stvaranja posebnog hrvatskog entiteta u BiH.

U tom procesu, predstavnici Hrvatske demokratske zajednice, HDZ-a, odbili su prijedlog rješenja za ustavne promjene u skladu sa slučajem Sejdić-Finci. Prijedlog, koji su zajednički pripremili evropski i američki zvaničnici, gotovo da garantuje izbor kandidata HDZ-u predsjedništvu Bosne, ali HDZ-u ni to nije bilo dovoljno dobro.

Ni bošnjački dužnosnici ne mogu biti izuzeti od odgovornosti za ovu situaciju.

Već dugi niz godina, Bošnjaci izluđuju hrvatske i srpske zvaničnike sa svojim pokušajima da dominiraju BiH, često zanemarujući čak i neke od legitimnih zahtjeva koji dolaze od drugih etničkih skupina i manjina.

Nakon što su izluđivali jedni druge godinama, lični odnosi i uzajamno povjerenje između ključnih bošnjakih, hrvatskih i srpskih lidera su se pogoršali do te mjere da se sada čini da su svi oni spremni prihvatiti patnju vlastitog naroda, sve dok njihovi politički i etnički protivnici pate više.

Ovaj problem postaje sve više i više očigledan u posljednjih nekoliko mjeseci i sedmica u kojima su se političke elite naizgled trudile da ispune uslove koji bi otključali put BiH ka EU i obezbjedili novi finansijski aranžman s MMF-om u vrijednosti od 550 milijuna eura.

Bošnjački političari su uprskali pregovore o mehanizmu za koordinaciju, a onda okrivili predstavnike RS-a jer su taj mehanizam odbili.

Dužnosnici RS-a su uprskali pregovore o prilagodbi Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, što je natjeralo Njemačku da se uključi, obećavajući da će nadoknaditi eventualne finansijske gubitke BiH poljoprivrednika.

Sve strane su uprskale objavljivanje rezultata popisa iz 2013., koristeći ih kao mjesto za redovno političko potkusurivanje, potpuno ignorišući njegovu prvenstveno tehničku važnost za državu i njezin put u EU.

Na kraju, bošnjački dužnosnici su očitno odlučili da im je dosta igrice RS-a, te da je došlo krajnje vrijeme da političari u RS-u nauče lekciju. Zato su blokirani MMF-ov program, mada su svi uvjeti za njegovo odobravanje bili ispunjeni.

Njihova logika je da je Republika Srpska finansijski u gorem stanju nego Federacija i da će bankrotirati prva. Činjenicu da je RS još uvijek bio dio BiH, i da će vjerovatno povući ostatak zemlje u krizu likvidnosti, bošnjački političari su izgleda u

potpunosti zanemarili kao što je slučaj i sa dijelom javnosti koji ili ignoriše ili čak podržava ovaj potez.

I tako, pozornica je postavljena za početak masovnog pomora komšijskih krava u BiH. Problem je u tome da kada sve krave pocrkaju, komšije se mogu okrenuti kukom i motikom okomiti jedni na druge.